

ANMELDELSE KRISTENDOMSKUNDSKAB 2. sep. 2019 | kl. 12:21

Religionsfaget under den skarpe lup

Af: Janus Neumann

Hvorfor skal vi overhovedet have et religionsfag? Er der stadig en skjult forkyndelse i skolen, og hvordan står det til med dannelsen? Disse og mange andre spørgsmål besvares i ny bog, der dissekerer religionsfaget indefra. Det er både dybsindigt, indsigtfuldt og provokerende.

Fakta

Titel

Fagdidaktik i religion

Forfatter

Stig F. Sørensen

Pris

229

Sider

171

Forlag

Frydenlund

"Skal man stadig bare tegne til historier fra Bibelen?" "Har man stadig kristendom?" "Hvorfor har man kristendom? Der er jo ingen, der tror på Gud længere".

Disse er blot nogle af de spørgsmål, man som lærer i kristendomsundskab kan blive mødt med, når man fortæller, at man underviser i religion i udskolingen. Folk i almindelighed har et forholdsvis distanceret forhold til faget, men kan som regel huske, at de hørte en masse bibelhistorier, da de havde det i skolen. Med fare for at træde nogle kolleger over tærne møder jeg også et betænkeligt stort antal elever, der har lidt samme tilgang til faget, når de møder det i udskolingen. Det er noget med Gud og Jesus, og de har også set "Luther" på et alt for tidligt klassetrin.

Samtidig er faget fortsat omdiskuteret, og derfor er der brug for kvalificerede indspark til et fag, hvis betydning, traditioner og relevans har forandret sig meget over tid. Cand.mag. et art. i religion med mere Stig F. Sørensen giver i sin seneste bog, "Fagdidaktik i religion", sine bud på, hvad religionsfaget er i dag. Her er tale om en form for teoretisk grundbog, der med et bundsolidt vidensgrundlag tegner et nuanceret portræt af faget af i dag. Og så er Wolfgang Klafki med. Det er næsten som at gå på seminariet igen.

Jeg bliver altid glædeligt overrasket, når Klafki bringes i spil. Mest fordi hans dannelseteorier har dannet fundamentet for min egen forståelse af dannelse. I denne bog sætter Stig F. Sørensen Klafkis teorier om material, kategorial og formal dannelse i direkte relation til religionsfaget, og det gøres med en præcision, der bør fryde enhver læser. At Klafki stadig er aktuel, viser bredden i hans arbejde. Kategoriale nøgleproblemer er stadig relevante. Om nogen.

I sit arbejde med udredning af religionsfagets fagdidaktiske felt kommer Sørensen tillige ind på Geir Winje, der påpeger, at religionsfaget kan bidrage med et livssynskort, som man til enhver tid har brug for at orientere sig ud fra. Særligt i en verden af i dag, hvor stort set alt kan relativiseres.

Ved flere lejligheder er Stig F. Sørensen ikke bleg for at problematisere de måder, hvorpå der undervises i faget i dag, hvilket til tider kan været ret irriterende. Både når han har ret, hvilket ofte er tilfældet, og når han undtagelsesvis skyder ved siden af. Et væsentligt problem er, påpeger Sørensen, hvis de ældre bibelske tekster kun fortolkes ud fra klassiske kristelige normer uden skelnen til deres betydning i et værdirelativistisk, sekulariseret, moderne samfund, der ovenikøbet er blevet multietnisk. Kanoniseringen af disse tekster hviler på en kristen selvforståelse, hvis fulde berettigelse i et postmoderne samfund bør problematiseres. En skarp påstand, der uddybes i bogen.

Første del er svær at lægge fra sig. Det er særligt i afsnittet "Det fagdidaktiske felt", at man gribes som læser. Stig F. Sørensen har en bred uddannelsesmæssig baggrund, og det fornægter sig ikke i hans tilgang til religionsfaget. Her er masser af fagligt gods, der giver bogen tyngde, selv om den med sine 170 sider er til at gå til. Det kan jeg lide. Jeg får faktisk en fornemmelse af, at jeg kan nå at læse bogen. Også selv om skoleåret enten står for døren eller kører for fuld skrue. Her er viden, man kan drage nytte af uanset ens undervisningserfaring.

Herefter følger et kapitel om kristendomsfaget som det ældste fag i skolen, der naturligvis retter blikket bagud og præsenterer faget i historisk perspektiv. Grundigt, men forudsigeligt.

I næstsidste kapitel retter Sørensen blikket mod religionsfaget og ser på de værdier og den viden, som det omfangsrige og mangefacetterede fag byder på. Her rejses kortvarigt debatten om, hvorvidt der stadig finder en mere eller mindre indforstået forkyndelse sted i folkeskolen. Her konkluderer Sørensen, at "der ligger et latent forkyndende element i hele den forståelse og diskurs, der omkredser faget, uden at det altså åbent er erklæret som fagets formål". Her vil jeg mene, at Sørensen modsiger sig selv, når han i bogens første del konkluderer, at netop en sådan tilgang vil være i konflikt med vores samfund i dag som nævnt ovenfor. Det virker, som om Sørensen for en stund hiver tæppet væk under det religionsfag, som han tydeligvis brænder for. Til gengæld følges denne i mine øjne fejlagtige påstand op af en påpegning af, hvordan mange børn og unge helt grundlæggende mangler en forståelse af selve begrebet religion, lige så vel som der plæderes for, at man som lærer sætter sig ind i de videnskabelige områder, der vedrører faget.

Hermed rammer Sørensen direkte ned i substansen, eller sumpen om man vil, når vi taler om kompetencedækning af kristendomskundskab i skolen. Hvis man som dansklærer lige har fået sig et modul i kristendom ved siden af, så skemaet er dækket, så er det urealistisk, at denne grad af faglig fordybelse finder sted, og det kan selvsagt kun trække kvaliteten af undervisningen i den gale retning.

Jeg kunne fremhæve flere væsentlige pointer fra bogen, men jeg vil overlade resten til de fremtidige læsere. Denne bog skal ud på skolerne, den skal læses, og den skal være med til at kvalificere kristendoms lærerne derude. De vil have stor gavn af bogens spændvidde og forfatterens formidling af faget, og selv om man til tider modtager et spark over skinnebenet, så må man vågne op og forholde sig til det. På nogle områder er det velbegrundet. "Fagdidaktik i religion" skaber i hvert fald mulighederne for stillingtagen og faglig argumentation. Jeg har under alle omstændigheder ikke læst bogen for sidste gang. Der er teorier, der skal bores dybere i.

Kompagnistræde 34, 1208 Kbh K,
tlf 3369 6300, folkeskolen@folkeskolen.dk